

MÃ©nÄ› Ä•astÃ© druhy trpasliÄ•Ä-ch rosnatek v naÄ›jich sbÄ-rkÄ›jch

PÄ™Ä-spÄ›vek pÄ™idal Radek Kastner
[04.12.2008]
Aktualizováno [05.12.2008]

VÄ›clav Lenk

Na poli trpasliÄ•Ä-ch rosnatek se od vydÄ›nÄ- Carnivorous plants of Australia Vol. 2Ä Allena Lowrieho (dÄ›le CPA 2) dost vÄ›cÄ- zmÄ›nilo. PÄ™ibylo pÄ›r novÄ›½ch druhÄ- a nÄ›kterÄ›½m jiÄ›¾ dÄ™Ä-ve popsánÄ›½m druhÄ-m se zmÄ›nilo jmÄ›no.

V dneÄ›nÄ-m Ä•Ä›jku bych se rá›d zmÄ›nil jak o novÄ› popsánÄ›½ch druhÄ-ch, tak i druhÄ-ch, kterÄ›Ä› zatÄ-m nejsou tak hojnÄ zastoupeny v naÄ›jich sbÄ-rkÄ›jch. Ale dÄ™Ä-ve neÄ›¾ zaÄ•nu sÄ› poznÄ›mkami kÄ› jednotlivÄ›½m druhÄ-m, tak se zmÄ›nÄ-m, v podmÄ-nkÄ›jch trpasliÄ•Ä- rosnatky pÄ›stují. PodmÄ-nky jsou totiÄ›¾ pro vÄ›jechny dÄ›le jmenovánÄ› druhy tÄ›mÄ›Ä™ stejnÄ›.

Ä›¾ do loÄ›skÄ›ho podzimu bych mohl napsat, Ä›¾e trpasliÄ•Ä- rosnatky pÄ›stují pouze v polykarbonÄ›tovÄ›m sklenÄ›ku. ZÄ› jsou zapuÄ›tÄ›nÄ› asi 1 m do zemÄ›, cožÄ› vÄ›½znamnÄ› sníÄ›¾uje teplotu v lÄ›tÄ› a vÄ› zimÄ› to zase zabraÄ›uje Ä›niku teploty uÄ›¾ nehrozÄ- noÄ•nÄ- mrazÄ-ky, otevÄ-rÄ›m trvale Ä›tÄ-tovÄ›okno, vyklÄ›pÄ-m na sklenÄ›ku velkÄ› boÄ•nÄ- vÄ›tracÄ- okno nechÄ›vÄ›m i otevÄ™enÄ› dveÄ™e. SklenÄ›kem tak trvale proudÄ- vzduch a teplota ve Ä›tÄ-tu se pohybuje kolem 40 Ä›C, zatím na podlaze se udržÄ›uje teplota kolem 25 Ä›C. ZÄ›livku provÄ›dÄ-m podmokem do plechovÄ›½ch nebo plastovÄ›½ch van a hladina kolÄ-sÄ›j mezi 0-2-4 cm dle vÄ›½Ä›ky kvÄ›tnÄ-ku a v zÄ›vislosti na roÄ•nÄ-m obdobÄ-. Tyto informace jsem uvÄ›dÄ›l i v pÄ™edchozÄ-ch Ä•Ä›ncÄ-ch, kterÄ› jsem psal pro Trifid. Ale ke zmÄ›nÄ› doÄ›lo i u mÄ›. Se vzrÄ›stajÄ-cÄ-m poÄ•tem druhÄ- rosnatek u mÄ› ve sbÄ-rce, bylo potÄ™eba nutnÄ› Ä™eÄ›jit i vyuÄ›itÄ- prostoru. A protoÄ›¾e vÄ›tÄ›jnu z dÄ›le uvedenÄ›½ch druhÄ- zÄ›skal aÄ›¾ loni na podzim a nechtÄ›l jsem drahocennÄ› gemmy zkompostovat, svaÄ™il jsem si do sklepa regÄ›l a vÄ›½sevy umístil pod zÄ›Ä™ivky do regÄ›lu. Nad kaÄ›¾dou policÄ- je zÄ›Ä™ivkovÄ› tÄ›leso 2 x 36 W. SpÄ›nacÄ- hodiny jsem nastavil hodinovou dobu svitu. Teplota ve sklepä› je pÄ™es zimu konstantnÄ› kolem 10 Ä›C, ale pÄ™i svÄ›cenÄ- teplota vyÄ›plhala aÄ›¾ Ä›C. VzdÄ›lenost povrchu substrÄ›tu od zÄ›Ä™ivek byla asi 15 cm, to jsem nijak neplÄ›noval, ale vÄ›je vyplynulo samo. PouÄ›l jsem totiÄ›¾ novÄ› kvÄ›tnÄ-ky 13x13x13 cm a 15x15x15 cm, oproti dÄ™Ä-vÄ›jÄ›m 9x9x10 cm. VÄ›½raznÄ› mi tak letos vzrostl spotÄ™eba substrÄ›tu, ale vÄ›½sledek to snad pÄ™ineslo. Do tÄ›chto velkÄ›½ch kvÄ›tnÄ-kÄ› jsem nasypal asi 5 cm drenÄ›Ä›¾e dno jsem dal kvÄ›li velkÄ›½m odtokovÄ›½m otvorÄ› Ä›tverec starÄ› zÄ›clony) a pak substrÄ›t z raÄ›jely a kÄ™emiÄ›itÄ›ho pÄ™pÄ™Ä-davkem perlitu (pomÄ›r 2:1). Gemmy v tÄ›chto velkÄ›½ch kvÄ›tnÄ-cÄ-ch klÄ-Ä›ily a rostly stejnÄ› dobÄ™e jako v menÄ›jích hlavnÄ- pozitivum vidÄ-m teÄ• v letnÄ-ch mÄ›sÄ-cÄ-ch. Ze sklepa jsem rostliny pÄ™enesl do sklenÄ›ku na konci kvÄ›tna aÄ›¾ Ä›¾e rostliny ve velkÄ›½ch kvÄ›tnÄ-cÄ-ch lÄ›pe prospÄ-vajÄ-. SubjektivnÄ› bych Ä™ekl, Ä›¾e nejdou tolik do dormance, i kdyÄ›¾ Ä•Ä›steÄ•nÄ› dÄ›jno i umístÄ›nÄ-m v niÄ›¾Ä›ch patrech sklenÄ›ku. A nynÄ- poznÄ›mky k jednotlivÄ›½m druhÄ-m.

Drosera citrina A. Lowrie & S. Carlquist [Phytologia]

Toto nenÄ- zrovna druh, kterÄ›½ by patÄ™il ke Ä›¾havÄ›½ch novinkÄ›m, protoÄ›¾e popis tohoto druhu najdete v CPA 2 pod jmÄ›nem Drosera rechingeri Strid. Snadno ji poznÄ›te v dobÄ› kvÄ›tu, protoÄ›¾e kvete Ä›¾lutobÄ-lÄ›½mi kvÄ›ty. Tento druh jsem zÄ›skal poprvÄ› pÄ™ed 2 lety a shodou okolností- ze 2 rá›znÄ›½ch zdrojÄ-. Rostlinky vzeÄ›lÄ› z gemmÄ- mi prvnÄ- rok vÄ›benekvetly, ale protoÄ›¾e tuto zkuÄ›jenost má›m i s D. scorpioides, tak jsem tomu nevá›noval vÄ›tÄ›jÄ- pozornost. Pak pÄ™iÄ›la p letnÄ- vedra a Ä•Ä›st rostlin upadla do dormance. Mech kolem rostlinek zaÄ•al pÄ™isychat a to byl okamÄ›¾ik, kdy jsem zaÄ•al o rostliny trochu strach. ZÄ›roveÄ™ mi doÄ›lo, Ä›¾e toto je hlavnÄ- dá›vod, proÄ• tento druh nebude tolik rozÄ›Ä›Ä™enÄ›½. PÄ™ jsem rostlinÄ›m trochu omezil zÄ›livku, aby nestÄ›jly v ä›žhlubokÄ› vodÄ› ä›e a na konci lÄ›ta jsem s potÄ›Ä›jenÄ-m mohl poskytky to zvlÄ›dly. S pÄ™Ä-chodem podzimu pak velmi silnÄ› zaplodily a vytvoÄ™ily dostatek gemmÄ-. Letos na jaÄ™e jsem se doÄ•kal kvÄ›tÄ- a musÄ-m Ä™Ä-cí, Ä›¾e ta podÄ-vanÄ› stÄ›la za to. LetoÄ›nÄ- lÄ›to jsem má›l moÄ›¾nost pozorovat uÄ›¾ cho protoÄ›¾e jsem na podzim minulÄ›ho roku dostal asi 10 gemmÄ- D. citrina od RNDr. StudniÄ›ky a ten je koupil pÄ™Ä-mo od Allena Lowrieho. VÄ›jechny 3 klony se chovajÄ- vesmÄ›s stejnÄ›. Pokud jsou zasazeny do kvÄ›tnÄ-kÄ› 9x9x10 cm, pak rostliny majÄ- vÄ› lÄ›tÄ› tendenci rychleji Ä•i pomaleji upadat do dormance. Takto má›m nasÄ›zenÄ› vÄ›jechny mateÄ•nÄ› rostliny, zatím

potomstvo vyšetřeno na podzim 2007 do května-ku 13x13x13 cm je nyní - v plné vegetaci bez známek dormance.

Zajímalo mě, v jakých podmínkách roste *D. citrina* v domovině. Typová lokalita je nedaleko Perthu, kde je maximální naměřená teplota v červnu 31,8 °C. Minimální teploty spadají - na srpen - bylo naměřeno 8 °C. Roční srážky dosahují 784 mm, nejsušší měsíc je leden s 9 mm srážek a naopak nejvlhší měsíc je červen se skoro 165 mm [Perth]

Drosera citrina

Foto Vašek Lenk

Drosera pedicularis A. Lowrie

Tento nový druh byl popsán v roce 2002 [Nuytsia]. A. Lowrie zmiňuje podobnost s *D. parvula*, což nezpochybují, ale když jsem viděl poprvé obrázek u popisů, tak mě podle květného stvolu a množství květů na něm napadlo, že je to jakási divná *D. paleacea* s dlouhými květnými stopkami. Gemmy jsem sehnal minulý rok na podzim z Německa. Vysel jsem je pod zátěživky do sklepa, a protože jsem měl jen 10 kousků, tak jsem je dal do května-ku 9x9x10 cm. Až když jsem je vyrostl naprosto bez problémů a v jejich bohaté květy. Krize přišla zase s přechodem letních měsíců. Listová růžice se začala redukovat zhruba na polovinu velikosti, ale rostliny stále květy (fotka). Během 3 týdnů mi rostliny odešly úplně a ostatní nevydaly moc zdravě. Abych rostlinám ulehčil, ostříhal jsem na 4 rostlinách květné stvolky. Zhruba měsíc po tomto zásahu mohu říci, že to rostlinám spíše pomohlo. Nejhorší vědra jsou snad u 90 mm srážek a nejsou - je naopak prosinec s asi 9,5 mm. [Moora, Watheroo]

Klimatická data jsem bral z nejbližších meteorologických stanic Watheroo a Moora. Bohužel, obě jsou už zavázaná data nejsou úplně aktuální. Maximální teploty jsou na lokalitě v létě a dosahují 33,9-34,4 °C, nejnižší jsou pak v červenci a srpnu, kdy je teplota mezi 5-6,7 °C. Roční srážky jsou mezi 417-459 mm, nejvlhší měsíc je červen s 90 mm srážek a nejsou - je naopak prosinec s asi 9,5 mm. [Moora, Watheroo]

Drosera pedicularis

Foto Vašek Lenk

Drosera stelliflora A. Lowrie & S. Carlquist

Tento druh byl popsán v roce 1992 [Phytologia] a dnes se můžete setkat i s názvem *Drosera paleacea* ssp. *stelliflora* (Lowrie & Carlquist) Schläuer. Lowrie a Carlquist, kteří tuto rostlinu popsali, přepokládají, že relativně nejbližší k tomuto druhu je *D. enodes*, od kterého se odlišuje množstvím květů na květném stvolu (*D. enodes* 3-20, *D. stelliflora* 40 a více). Z vlastní zkušenosti však mohu říci, že málo dojde i k zájmě, s jinými druhy. Například klastrou jsem zaskalil na podzim z Německa, vypadl, a bude *D. lasiantha*. Naštěstí se mi povedlo nezavíjet zaskal

gemmát i v½má›nou zÁ ÄEech. DÁ-ky tomu jsem u¾á bÁ›hem tohoto roku zjistil, Á¾e je nÁ›co vÁ nepoÁ™Á›dku. ÄEeskÁ›
 Á°spÁ›Á›nÁ› kvete u¾á od pÁ›lky kvÁ›tna, aÁ•koliv byla vyseta skoro o má›sÁ-c a pÁ›l pozdÁ›ji proti gemmÁ›m zÁ NÁ›mecka.
 se jinak jevÁ- vÁ kultuÁ™e jako relativnÁ› bezproblÁ›movÁ›½. BÁ›hem letnÁ-ch má›sÁ-cÁ› jsem nepozoroval nÁ›jak vÁ½raznÁ›
 pÁ›™echod do dormance a kÁ› dneÁ›nÁ›-mu dni jedna rostlina zagemmovala.

KlimatickÁ› data jsou zÁ meteorologickÁ› stanice Busselton Shire. NejteplejÁ›-m má›sÁ-cem je leden, maxima dosahujÁ› 28,5
 Á°C a nejchladnÁ›ji je vÁ Á•ervenci a srpnu, kdy je pouze 7,5 Á°C. RoÁ•nÁ- srÁ›Á¾ky jsou 814 mm a srÁ›Á¾kovÁ› nejbohatÁ›
 Á•erven se 172,3 mm a nejsuÁ›Á›- je leden sÁ 9,7 mm. [Busselton Shire]

Á

Drosera stelliflora

FotoÁ›VaÁ›ek Lenk

Drosera paleacea ssp. trichocaulis (Diels) N. Marchant & A. Lowrie

I tento druh nepatÁ™- kÁ› novÁ›½m, ale ve sbÁ›rkÁ›ch u nÁ›s ho zatÁ›m Á•asto nepotkÁ›te. ProÁ• tomu tak je, nedokÁ›Á›u vy
 pÁ›™itom rostliny nejsou nijak nÁ›roÁ•nÁ›jÁ›- na pÁ›stovÁ›nÁ›- neÁ¾ zÁ›kladnÁ›- druh.Á Rostlina silnÁ› pÁ›™ipomÁ›nÁ›j D. pal
 paleacea, ale od nÁ›- se liÁ›- silnÁ› ochlupenÁ›½mi kaliÁ›nÁ›mi lÁ›stky a hustÁ› ochlupenÁ›½m kvÁ›tnÁ›m stvolem, kterÁ›½ je
 do 2,5cm dlouhÁ›½. KvÁ›ty jsou troÁ›ku vÁ›tÁ›- a je jich na kvÁ›tnÁ›m stvolu 10-20 proti 30 a vÁ›ce u D. paleacea ssp.
 paleacea. Rostliny kvetou hned prvÁ›m rokem po vÁ›sevu gemmÁ›. BÁ›hem lÁ›ta rostliny nepÁ™echÁ›zÁ›- do dormance.

KlimatickÁ› data jsou ze stanice Esperance. VÁ›noru jsou maximÁ›lnÁ› teploty 26,2 Á°C a minimÁ›lnÁ› teploty 8,3 Á°C
 pÁ›™ipadajÁ›- na Á•ervenec. RoÁ•nÁ- srÁ›Á¾ky se pohybujÁ›- kolem 620 mm, nejvlhÁ›- je Á•ervenec sÁ 97 mm a nejsuÁ›Á›-
 prosinec sÁ 18 mm srÁ›Á¾ek. [Esperance]

Drosera paleacea ssp. trichocaulis

FotoÁ›VaÁ›ek Lenk

Drosera grieviei N. Marchant & A. Lowrie

A je tu dalÁ›- druh velmi podobnÁ›½ D. paleacea ssp. paleacea popsánÁ›½ vÁ roce 1992 [Nuytsia]. LiÁ›- se vÁ›jak tvarem
 kvÁ›tÁ› a jejich poÁ•tem. OkvÁ›tnÁ›- lÁ›stky jsou bÁ›lÁ›, protÁ›hlÁ›, 4-4,5 mm dlouhÁ›, poÁ•et kvÁ›tÁ› vÁ kvÁ›tenstvÁ›- 5-10,
 paleacea ssp. paleacea má› okvÁ›tnÁ›- lÁ›stky 3-4 mm dlouhÁ›, obvejÁ›itÁ›ho tvaru a na kvÁ›tnÁ›m stvolu je 30 a vÁ›ce kvÁ›t
 SubjektivnÁ› bych Á™ekl, Á¾e D. grieviei má› listovou rÁ›Á¾ici odstÁ›vajÁ›-cÁ›- vÁ›ce od substrÁ›tu oproti D. paleacea ssp. pale
 kterÁ›Á› se drÁ›¾Á›- u zemÁ›.

Tuto rostlinu jsem zÅskal do sbÅrky pÅ™ed 2 lety. Rostlinky prvnÅ- rok po vÅ½sevu opÅ™t nekvety. VÅ obdoba- IÅta jsem zaznamenal sice nÅjakÅ ztrÅity, ale nehodnotil bych tento druh jako problematickÅ½. Å Å KlimatickÅ data jsou zÅ meteorologickÅ stanice Hyden. MaximÅlnÅ- teploty jsou vÅ lednu 33,5 Å°C a minimÅlnÅ- teploty pÅ™ipadajÅ- na Åerven srpen 4,7 Å°C. PrÅmÅrnÅ½ roÅnÅ- Åhrn srÅ;Åek jeÅ 343 mm, nejvÅ-ce prÅ;Å- vÅ Åervnu 50,7 mm a nejmÅnÅ vÅ pros [Hyden]

Drosera grieviei

FotoÅVaÅek Lenk

Drosera walyunga N. Marchant & A. Lowrie [Kew bulletin]

Tento druh takÅ patÅ™ kÅ tÅm staronovÅ½m. PopsÅjn je uÅ¾ vÅ CPA 2, ale kdyÅ¾ jsem si ho zkouÅjel opatÅ™it do vlas tak jsem zjistil, Å¾e je to problÅm. VÅ ÅechÅch vÅ-m o 2 pÅstitelÅch, kteÅ™- tento druh drÅ¾Å- vÅ soukromÅ½ch sbÅ- rostliny jim zatÅ-m produkovaly jen tolik gemmÅ, aby je udrÅeli vÅ kultivaci vlastnÅ- sbÅrky. MinulÅ½ rok na podzim jsem proto objednal gemmy ze zahraniÅ-, a protoÅ¾e bylo tÅ™eba dodrÅet nÅjakÅ minimÅlnÅ- odbÅry, tak jsem vzal 2 porci gemmech. To se ukÅzalo jako velmi rozumnÅ, protoÅ¾e tento druh je skuteÅnÅ nÅiroÅnÅ;Å. Moje subjektivnÅ- dojmy zÅ pÅstovÅjnÅ- jsou, Å¾e tyto rostliny jsou ÅžtakovÅ pomalejÅ-Å. Nepozoroval jsem po vÅ½sevu nÅjak intenzivnÅ;Å se trochu oteplilo, tak rostliny okamÅžitÅ zaÅaly redukovat listovou rÅ;Åici. SilnÅ trpÅ- vÅ konkurenci mechÅ, kterÅ jsou sbÅrce vÅjudy pÅ™tomnÅ, a jako jedinÅ½ druh trpaslÅ-kÅ mi ho napadly mÅjice. Ty jsou nejÅastÅji na kvÅtnÅch stvole PÅ™es tyto ÅžproblÅmyÅ rostliny kvetly uÅ¾ prvnÅ-m rokem po vÅ½sevu a kvÅty skuteÅnÅ stojÅ- za to. VÅ souÅasn vÅjechny rostliny ve stavu dormance. ZÅ cca 30 vysetÅ½ch gemmÅ zÅ stalo asi 10-12 rostlin, kterÅ se, doufÅjm, postupnÅ probudÅ-. KdyÅ¾ to vÅjecko seÅtu, tak vÅ obtÅ-Ånosti pÅstovÅjnÅ- D. walyunga jednoznaÅnÅ vede.

KlimatickÅ data jsou vÅ podstatÅ totoÅnÅ; sÅ D. citrina, protoÅ¾e lokalita vÅ½skytu je nedaleko Perthu. [Perth]

Drosera walyunga

FotoÅVaÅek Lenk

PouÅitÅ literatura:Å Allen Lowrie, Carnivorous plants of Australia Vol. 2, University of Western Australia Press, Nedlands, Western Australia, 1989, ISBN 0 85564 300 5Å Allen Lowrie and Shervin Carlquist, Eight new taxa of *Drosera* from Australia, August 1992, *Phytologia* Å volume 73(2): page 98-116Å Allen Lowrie and Neville Marchant, Four new *Drosera* taxa from south-western Australia, 1992, *Nuytsia* Å volume 8(3): page 323-332Å Neville Marchant and Allen Lowrie, New names and new combinations in 34 taxa of Western Australian tuberous and pygmy *Drosera*, 1992, *Kew bulletin*Å

Allen Lowrie, *Drosera*Å *pedicellaris* (Droseraceae), a new species from south-west Western Australia, 2002, *Nuytsia* Å volume 15(1): page 59-62

KlimatickÅ data:Å Australian Government Bureau of Meteorology Å Climate Data Online -

<http://www.bom.gov.au/climate/averages/index.shtml>

Perth - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_009021.shtml

Moora - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_008091.shtml

Watheroo - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_008132.shtml

Busselton Shire - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_009515.shtml

Esperance - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_009789.shtml

Hyden - http://www.bom.gov.au/climate/averages/tables/cw_010568.shtml

Fotografie : Autor ĀiĀjku